

Arbeidstilsynets Forskrift, best.nr. 2412

”Juleforskriften”

Innhold

Forord

Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i forbindelse med julehøytiden (juleforskriften)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§1 Virkeområde

§2 Definisjoner

§3 Straffebestemmelser

§4 Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Kapittel 11 Almennelige bestemmelser

§5 Hvem forskriften retter seg mot

§6 Dispensasjon

§6A Inkluderende nissearbeid

§7 Nissearbeidernes og de feirendes medvirkning

§8 Nissing

§9 Særkullsbarn

Kapittel 111 Almennelige bestemmelser om bruk av juleutstyr m.v.

§10 Bruk, plassering og oppstilling

§11 Personlig nisseutstyr

§12 Aldersbegrensinger

Kommentarer til forskriften

Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i forbindelse med julehøytiden. (Fastsatt av Dir. for nisse- og juletilsynet 24. desember 2001 med hjemmel i bl.a. lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. § 2 nr. 7, § 9 nr.2, § 12 nr. 5 og § 14 siste ledd. Sist endret allehelgensdag 2003).

(Tallene i parentes etter enkelte avsnitt viser til senere kommentarer).

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder bruk av juleutstyr og julefeiring som definert i § 2 og opplæring, sakkyndig kontroll og sertifisering.

Forskriften gjelder videre alle typer aktiviteter og feiringer i forbindelse med julehøytiden, både hjemme og ute i det offentlige rom. 1)

Forskriften regulerer alle handlinger i planleggingsfasen, gjennomføringsfasen og etterarbeidsfasen i forbindelse med julefeiringen, hvor nisser, deltakere og tilskuere i lucia-opptok, handlende av juleutstyr og julemateriale inngår i sin alminnelighet.

Forskriften gjelder spesielt for Svalbard og områdene nordafor.

§ 2 Definisjoner:

Med juleutstyr menes tekniske innretninger o.l. som nyttes i forbindelse med julefeiring, det være seg planlegging, gjennomføring eller etterarbeid.

Med bruk av juleutstyr menes arbeidsoperasjoner som igangsetting, stans, transport, bruk, overvåking, ettersyn, reparasjon, vedlikehold, pass og renhold.

Med juleperioden menes i hovedsak tidsrommet fra 1. søndag i advent til 13. dag jul, dog også slik at nødvendige forberedelser før advent tar til medregnes. Julemarsipan kan likevel ikke legges fram for salg før 1. søndag i advent. 2)

Med julenisser menes enhver nisse som involverer seg i aktiviteter som har med jula å gjøre, samt enhver annen julefeiring som av uforklarlige årsaker ikler seg julenissedrakt for å glede eller skremme barn, øke salget, dele ut godteri og gaver, og som avslutter jula i horisontal stilling.

Med lucia-opptok menes den aktiviteten som hver 13. desember finner sted i trange lokaler i landets barnehager hvor små uskyldige barn blir utstyrt med levende lys på hodet og med trøtte og stressede foreldre som tilskuere som, mens arbeidet venter, må pine seg gjennom en haug uspiselige lussekatter med tynn lunken kaffe til, og trøste de over 90 prosent av barna som ikke ble hovedlucia.

§ 3 Straffebestemmelser

Overtredelse av denne forskriften straffes etter eget forgodtbefinnende.

Straffen kan utmåles som utsatt julefeiring til etter 13. dag jul, inndragelse av nissedrakter, utvanning av juledrikker med opptil flere prosenter, overføring av filipinepresang til taperen eller lignende

§ 4 Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Denne forskriften trer i kraft straks. Endringene av allehelgensdag 2009 trer i kraft fra 1. søndag i advent 2009.

Tidligere under- og overgangsbestemmelser er opphevet.

Kapittel 11 Alminnelige bestemmelser

§5 Hvem forskriften retter seg mot

- julenissen på Nordpolen og andre arbeidsgivere som har nisser og hjelpenisser tilsatt for å utføre julearbeid
- eiere av kjøpesentre og handlegater, for de områdene som omfatter framlegging av juleutstyr for salg og som salgsfremmende tiltak
- eiere og brukere av reinsdyr og sleder
- eiere og brukere av juletrær, både i naturell, hogd og pyntet tilstand
- skoler og barnehager, i de tilfellene hvor hele jula eller deler av den blir gjennomgått teoretisk eller praktisk
- eiere og beboere av de tusen hjem, hva angår de tilfeller hvor juleforberedelser og gjennomføring blir iverksatt for egen regning og risiko

§ 6 Dispensasjon

Jule- og nissetilsynet kan gi dispensasjon fra denne forskriften hvis forskriftens krav til sikkerhet ikke svekkes, og det ellers er forsvarlig ut fra hensynet til de belastninger nissearbeidere og julefeirere kan bli utsatt for. Dispensasjonen må ikke stride mot EØS-avtalen og bestemmelsene fra den Internasjonale Nisseorganisasjonen (INO).

§ 6A Inkluderende nissearbeid

For juleperioden er det et generelt amnesti for alle virksomheter til å iverksette aktiv sykemelding for nisser av alle slag.

I inntil fjorten dager kan nissene bedrive lettere oppsøkende virksomhet, teste ut sine serviceevner gjennom smil og hoho, klappe små barn på hodet, bære rundt små gaver, være til pynt og ellers gjøre forefallende nissearbeid. 3)

§ 7 Nissearbeidernes og de feirendes medvirkning

Planlegging og vurdering av julemiljøet og gjennomføring av nødvendige tiltak skal skje i samarbeid med nissearbeiderne og deres nisseombud, evnt. med deres tillitsvalgte hvis nisseombud ikke finnes.

Etter at julefeirernes ønsker og behov er kartlagt, kan planer for innkjøp av julegaver dog unndras innsyn og alminnelig plikt til informasjon.

§ 8 Nissing

Nissing og utøvelse av nisseologi skal kun skje i perioden fra 1. søndag i advent til 13. dag jul.

§ 9 Særkullsbarn

Arbeidsplan og foreldrefordeling for hele juleperioden må være satt opp og forkynt de berørte i god tid. Arbeidsplanene skal ta utgangspunkt i bestemmelsene om skift- og turnipsarbeid. 4)

Kapittel 111 Alminnelige bestemmelser om bruk av juleutstyr m.v.

§ 10 Bruk, plassering og oppstilling

Juleutstyr skal plasseres og oppstilles fullt forsvarlig med hensyn til omgivelsene. Plasseringen og oppstillingsmåten skal ikke være til hinder for bruken av eller annet arbeid ved juleutstyret.

§ 11 Personlig nisseutstyr

Personlig nisseutstyr skal stilles til rådighet og påbys brukt i følgende tilfeller:

– ved sammensetting av pepperkakehus skal det brukes vernehansker

– ved smultarbeid skal det brukes både ansiktsmaske og vernehansker

– ved juksekobling av juletrebelysning skal operatøren bruke gummisko

– nisseluene skal ha tilstrekkelig støtdempende effekt og være CE-merket

§ 12 Aldersbegrensinger

Smånisser må være fylt 18 år ved utdeling av gaver i områder hvor skikken med å skjenke nissen fremdeles holdes i hevd.

Kommentarer til forskriften

1) Til § 1 (Virkeområde)

Det vil bli utviklet nærmere regler for opplæring i nisseverk-steder, bergrom, stall og fjøs, og for hvilke utstyr og aktiviteter dette vil gjelde. Disse blir utviklet i samarbeid med den Internasjonale Nisseorganisasjonen (INO) og er ventet ferdig i 2003.

Kongen vil gi nærmere bestemmelser om mobilt nisse- og juleutstyr med og uten seilføring.

Dronningen vil gi eksakte regler for utforming av interiør, samt mønster og materialvalg i Julesentre, julegater og i de tusen slott.

Forskriftene om hjemmearbeid og hushjelp vil i fullt monn gjelde under julefeiringsperioden. Særlig gjelder dette nissing i andres hjem.

Dir. for nisse- og juletilsynet vil til enhver tid komme med mer eller mindre aktuelle endringer til forskriften.

2) Til § 2

Det er overfokuseringen på tidlig julestart som er bakgrunnen for kravet om at julemarsipan ikke legges ut til salgs før den ordinære juleperioden starter. Den faktiske juleperioden begynner kort tid etter grillsesongens avslutning og strekker seg fram til påske. Juletilsynet vil holde et årvåkent øye

med utviklingen, for å avdekke om juleperioden går mot helårsaktivitet.

Man vil i så fall oppheve muligheten til å ha nissearbeidere ansatt på normans vis.

3) Til § 6A

Det gis tilskudd på opptil flere volumsprosenter for nisser med redusert nisseevne om disse skal delta i selskaper og arrangementer hvor de skal få forsamlingen til å le og kose seg.

Gammelnisser kan få tilskudd til hjelpemidler, så som automatisk hodeklapper, hoho på boks, og mobilt gavestativ.

For nisser i de yngre årsklasser kan det søkes om tilskudd til foreldrevakt.

Reisetilskott kan tilstås nisser med utbrente reinsdyr. Tilskottets størrelse må ikke overskride dyras slakteverdi.

Særlig runde nisser med en størrelse som er uforenlig med pipeleveranse kan tilstås hurtigsvarpremie i nissetrygdelotteriet.

Se ellers www.nissenett.npol

4) Til § 9 (særkullsbarn)

Det er utviklet egne regler for alle former for særkullsbarn.

Felles er det fromme juleønsket om at alle skal være glade i hverandre under adventstiden, ved høytidsdagene og helt fram til julenedriggingen. Reglene kan fås ved henvendelse til Barneombudet og Venneforeningen opptil flere foreldre (VOFF)